

74-7064/18

ZARZĄDZENIE NR .....
PREZYDENTA MIASTA GLIWICE

z dnia 23 października 2018 r.

w sprawie: konsultacji społecznych projektów uchwał Rady Miasta Gliwice w sprawie: przyjęcia "Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021" oraz przyjęcia „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021”

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.), art. 5 ust. 2 pkt 4) i ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXXVIII/1136/2010 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 23 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z Miejską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów

zarządzam, co następuje:

§ 1. Przeprowadzić konsultacje społeczne projektów uchwał Rady Miasta Gliwice w sprawie: przyjęcia "Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021" oraz przyjęcia „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021”. Projekty konsultowanych aktów stanowią załączniki do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Ww. projekty zostaną przesłane do Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Zgodnie z art. 41i ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w terminie 14 dni od dnia doręczenia projektów uchwał przedstawi opinie dotyczące ww. projektów. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

§ 3. Konsultacje mają charakter opiniodawczy, nie są wiążące dla organu, który je zarządza.

§ 4. Odpowiedzialnym za wykonanie zarządzenia jest naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych.

§ 5. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuję osobiście.

§ 6. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

[Podpis]
Aniela Paszta

Specjalista ds. pieczy
zastępczej

[Podpis]
Beata Ostrega

17. 10. 2018

RADCA PRAWNY

[Podpis]
Tomasz Młynarczyk

Zastępca Prezydenta Miasta

[Podpis]
Krystian Tomala

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 4) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) istnieje obowiązek konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego.

Celem konsultacji jest zebranie uwag i opinii na temat projektów uchwał Rady Miasta Gliwice w sprawie: przyjęcia "Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021" oraz przyjęcia „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021”.

p.o. Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Paszta

Specjalista ds. pieczy
zastępczej

Beata Osłęga

12.10.2018 r.

PROJEKT

Nr korespondencji SOD

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.), art. 92 ust. 1 pkt 1) i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 995 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwicach
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Dotyczący Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

RADCA PRAWNY
Tomasz Młynarczyk

p.o. Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Gliwice
z dnia ..... 2018 r.

**MIEJSKI PROGRAM DOTYCZĄCY ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ DLA MIASTA
GLIWICE NA LATA 2019-2021**

Gliwice, listopad 2018 r.

I. Wprowadzenie:

Opracowanie i realizacja 3 -letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych jest zadaniem własnym powiatu, wynikającym z art. 180 pkt 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejski program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021 jest kontynuacją programu realizowanego na terenie miasta w latach poprzednich. Określa zakres niezbędnych zadań i wyznacza kierunki działań zmierzających do ograniczenia sieroctwa społecznego.

Nadrzędną ideą, która przyświecała tworzeniu niniejszego programu było dobro dziecka, poszanowanie jego podmiotowości i prawa do wychowywania się w rodzinie, która jest najlepszym środowiskiem dla prawidłowego rozwoju dziecka. Specyficzna więź uczuciowa łącząca członków rodziny sprawia, że staje się ona naturalnym i niezastąpionym środowiskiem życia, rozwoju i wychowania młodego człowieka. Dzieci pozbawione możliwości wychowywania się w rodzinie, w atmosferze miłości i zrozumienia, mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa, a jedną z form całkowitej, czasowej opieki dla dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych jest rodzina zastępcza.

Jednym z kierunków działań podejmowanych w ramach programu jest tworzenie odpowiednich warunków do powstawania i działania niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

II. Podstawy prawne programu:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 3) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy,
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 5) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 6) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej,
- 7) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych.

III. Adresaci programu:

- 1) wychowankowie pieczy zastępczej,
- 2) usamodzielniający się wychowankowie pieczy zastępczej,
- 3) rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego oraz zawodowe specjalistyczne,
- 4) osoby prowadzące rodzinny dom dziecka.

IV. Realizatorzy i partnerzy programu:

- 1) Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 4) sąd rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 5) placówki oświatowe,
- 6) organizacje pozarządowe,
- 7) Zakład Gospodarki Mieszkaniowej,
- 8) Policja i Straż Miejska,
- 9) Urząd Miejski w Gliwicach.

V. Zasady finansowania programu:

Miejski Program Dotyczący Rozwoju Pieczy Zastępczej jest finansowany ze środków budżetu miasta Gliwice oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

VI. Cele programu:

Cel strategiczny: Wdrożenie zintegrowanego systemu wspierania i rozwoju pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

1. Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej.

2. Wspieranie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji.
3. Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
4. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

VII. Sposób realizacji celów szczegółowych:

Cel szczegółowy nr 1: Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej.

Przedsięwzięcia:

a) Promowanie rodzicielstwa zastępczego poprzez prowadzenie akcji promujących rodzicielstwo zastępcze oraz nawiązanie współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz promocji i rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

mierniki:

- liczba podmiotów, z którymi nawiązano współpracę na rzecz promocji i rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej,
- liczba i rodzaj działań, które zostały podjęte w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym.

b) Diagnozowanie potrzeb w zakresie zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom pozbawionym należytej opieki rodziców biologicznych.

miernik:

- liczba wydanych postanowień sądu dot. zabezpieczenia dzieci w pieczy zastępczej.

c) Tworzenie spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, w tym zawodowych specjalistycznych dla: dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, dzieci zabezpieczonych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz małoletnich matek z dziećmi poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze.

mierniki:

- liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- liczba utworzonych rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych, w tym zawodowych specjalistycznych.

d) Ustalenie limitu rodzin zastępczych zawodowych w liczbie (łącznie funkcjonujących rodzin w mieście): 2019 r. – 30 rodzin zawodowych, 2020 r. – 33 rodziny zawodowe, 2021 r. – 36 rodzin zawodowych.

miernik:

- liczba zawodowych rodzin zastępczych.

e) Tworzenie rodzinnych domów dziecka.

miernik:

- liczba utworzonych rodzinnych domów dziecka.

Cel szczegółowy nr 2: Wspieranie istniejących form rodzinnej pieczy zastępczej w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji.

Przedsięwzięcia:

a) Objęcie dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej specjalistycznym wsparciem.

miernik:

- liczba wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej objętych specjalistycznym wsparciem.

b) Organizowanie szkoleń, grup wsparcia oraz treningów umiejętności wychowawczych mających na celu podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka.

miernik:

- liczba rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, które brały udział w szkoleniach, grupach wsparcia, treningach umiejętności wychowawczych.

c) Udzielanie rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka specjalistycznego poradnictwa.

miernik:

- liczba porad udzielonych rodzinom zastępczym oraz osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka.

d) Objęcie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pomocą wolontariuszy, pomocą przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

miernik:

- liczba rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka objętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pomocą wolontariuszy, pomocą przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

e) Pozyskiwanie i szkolenie rodzin pomocowych.

miernik:

- liczba utworzonych rodzin pomocowych.

f) Wsparcie finansowe rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka poprzez udzielanie: świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatków wychowawczych, dodatków na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka, jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym oraz świadczeń na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

mierniki:

- liczba rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, które otrzymały co miesiąc świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka oraz dodatek wychowawczy,
- roczna kwota wypłaconych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatków wychowawczych,
- liczba rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, które otrzymały co miesiąc dodatki do świadczeń na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka,
- roczna kwota wypłaconych dodatków do świadczeń na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka,
- liczba rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, które otrzymały środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- roczna kwota wypłaconych środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- liczba rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, które otrzymały świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- roczna kwota wypłaconych świadczeń na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- liczba dzieci, na które przyznano rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,
- roczna kwota wypłaconych jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,
- liczba dzieci, na które przyznano rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- roczna kwota wypłaconych dofinansowań do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka.

Cel szczegółowy nr 3: Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Przedsięwzięcia:

a) Udzielanie wsparcia w formie pracy socjalnej i specjalistycznego poradnictwa.

miernik:

- liczba wychowanków, którzy skorzystali ze wsparcia pracownika socjalnego oraz specjalistycznego poradnictwa.

b) Udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w szczególności poprzez przyznanie miejsca w mieszkaniu chronionym oraz lokalu z zasobów miasta Gliwice.

mierniki:

- liczba wychowanków przebywających w mieszkaniach chronionych,
- liczba wychowanków, którzy otrzymali mieszkanie z zasobów gminy,

c) Wsparcie finansowe i rzeczowe wychowanków pieczy zastępczej poprzez udzielanie pomocy pieniężnej na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie.

mierniki:

- liczba wychowanków, którzy uzyskali pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- roczna kwota wypłaconej pomocy na kontynuowanie nauki,
- liczba wychowanków, którzy uzyskali pomoc na usamodzielnienie,
- roczna kwota wypłaconej pomocy na usamodzielnienie,
- liczba wychowanków, którzy uzyskali pomoc na zagospodarowanie,
- roczna kwota wypłaconej pomocy na zagospodarowanie.

Cel szczegółowy nr 4: Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Przedsięwzięcia:

a) Umożliwienie kadrom realizującym zadania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

mierniki:

- liczba szkoleń i konferencji, w których uczestniczyli pracownicy Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- liczba pracowników Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, którzy uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach.

b) Wzmocnienie kompetencji wychowawczych osób zapewniających dzieciom opiekę i wychowanie w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

mierniki:

- liczba szkoleń i konferencji, w których uczestniczyli pracownicy placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba pracowników zapewniających dzieciom opiekę i wychowanie w instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach.

VIII. Oczekiwane efekty programu:

- 1) zwiększanie liczby miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 2) zwiększenie dostępności i poszerzenie oferty pomocy i wsparcia dla rodzin zastępczych oraz dzieci, będących pod ich opieką,
- 3) zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 4) zwiększenie zainteresowania wśród mieszkańców Gliwic tematyką rodzinnej pieczy zastępczej.

IX. Monitoring programu:

Na monitoring programu składać się będą następujące działania:

- 1) coroczne gromadzenie danych statystycznych i informacji dotyczących realizacji programu,
- 2) analiza zebranych danych i informacji,
- 3) ocena stopnia wykonania założonych do realizacji celów i przedsięwzięć,
- 4) planowanie ewentualnych zmian w programie oraz wdrożenie zmodyfikowanych działań,
- 5) sporządzenie raportu z całości i realizacji programu.

X. Postanowienia końcowe:

Nadzór nad realizacją programu będzie sprawował Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach oraz Dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 180 pkt 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3 -letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Miejski Program Dotyczący Rozwoju Pieczy Zastępczej jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2019 - 2021 i stanowi kontynuację Miejskiego Programu Dotyczącego Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Gliwice na lata 2016 - 2018 przyjętego uchwałą nr XII/303/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r.

Niniejszy program, uwzględniając potrzeby powiatu związane z rozwojem pieczy zastępczej, określa zakres niezbędnych zadań i wyznacza kierunki działań zmierzające do ograniczenia sieroctwa społecznego.

Zastępca Prezydenta Miasta

Krzysztof Tomala

22. 10. 2018

p.o. Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Paszta

PROJEKT

Nr korespondencji SOD

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA GLIWICE**

z dnia ..... 2018 r.

**w sprawie przyjęcia "Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice
na lata 2019 – 2021"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) art. 92 ust. 1 pkt 1) i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 995 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1) i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miasta Gliwicach
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021” w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

RADCA PRAWNY
Tomasz Miynarczyk

p.o. Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Paszta

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Gliwice
z dnia ..... 2018 r.

**MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA MIASTA GLIWICE NA LATA 2019– 2021**

Gliwice, listopad 2018 r.

I. Wprowadzenie:

Rodzina jest pierwszą i najważniejszą grupą, do której należymy od chwili urodzenia. Stanowi ona dla dziecka najlepsze, naturalne środowisko życia, rozwoju i wychowania, z którym jest związane biologicznie, uczuciowo, kulturalnie, materialnie i prawnie.

Rodzina wywiera zasadniczy wpływ na kształtowanie osobowości i postaw swoich członków – przekazuje wartości, normy, wzory zachowań i obyczaje kulturowe oraz przygotowuje dzieci do pełnienia późniejszych ról społecznych. Dlatego należy wzmacniać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Wsparcie powinna otrzymywać od instytucji publicznych i organizacji pozarządowych działających w lokalnym środowisku.

Opracowanie i realizacja miejskiego programu wspierania rodziny jest zadaniem własnym gminy, wynikającym z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 - 2021 jest kontynuacją programu realizowanego na terenie miasta w latach poprzednich. Został on przygotowany w oparciu o konsultacje z głównymi podmiotami realizującymi w mieście zadania na rzecz rodziny: Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, Gliwickim Centrum Organizacji Pozarządowych, Strażą Miejską, Wydziałem Edukacji oraz Wydziałem Kultury i Promocji Miasta Urzędu Miejskiego w Gliwicach. Opinie realizatorów programu na temat dotychczasowych działań realizowanych w ramach Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016 – 2018 oraz potrzeby z zakresu wspierania rodziny ujęte w sprawozdaniu z realizacji ww. zadania były podstawą do wytyczenia celów i określenia przedsięwzięć zawartych w niniejszym programie.

Miejski Program Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2019 – 2021 ma charakter systemowy i kompleksowy, uwzględnia faktyczne potrzeby członków społeczności lokalnej.

II. Podstawy prawne programu:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 4) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy,
- 5) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

III. Adresaci programu:

Program skierowany jest do wszystkich rodzin zamieszkałych na terenie Gliwic, w szczególności jego adresatami są:

- 1) rodziny wychowujące dzieci,
- 2) rodziny przeżywające trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
- 4) rodziny dysfunkcyjne i zagrożone dysfunkcją,
- 5) dzieci i młodzież,
- 6) służby zajmujące się wspieraniem rodziny.

IV. Realizatorzy i partnerzy programu:

- 1) Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- 4) szkoły i przedszkola,
- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 7) Straż Miejska,
- 8) Policja,
- 9) sąd rodzinny, kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 10) Urząd Miejski,
- 11) pozostali partnerzy, którzy prowadzą działania na rzecz wspierania rodziny.

V. Zasady finansowania programu:

Miejski Program Wspierania Rodziny jest finansowany ze środków budżetu miasta Gliwice oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

VI. Cele programu:

Cel strategiczny: Tworzenie społecznych, kulturowych i materialnych warunków dla podniesienia jakości życia dziecka i rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci.
2. Wzmacnianie funkcji rodziny i budowanie więzi rodzinnych.
3. Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.
4. Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.
5. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

VII. Sposób realizacji celów szczegółowych:

Cel szczegółowy nr 1: Wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci.

Przedsięwzięcia:

- a) Dofinansowywanie miejsc w dziennych formach opieki nad dzieckiem do lat 3.

miernik:

- liczba dofinansowywanych miejsc.

- b) Prowadzenie działań profilaktycznych oraz wspierających rodzinę poprzez udzielanie konsultacji i specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego.

miernik:

- liczba udzielonych konsultacji i porad.

- c) Wdrażanie programów prozdrowotnych, profilaktyczno - edukacyjnych i doskonalących umiejętności wychowawcze dla dzieci, młodzieży i rodziców.

mierniki:

- liczba i rodzaj programów,
- liczba beneficjentów.

- d) Realizowanie programów wzmacniających rodziny wielodzietne, niepełne i dysfunkcyjne.

mierniki:

- liczba i rodzaj programów,
- liczba beneficjentów.

- e) Utworzenie ogólnodostępnej bazy placówek/instytucji/organizacji świadczących profesjonalną pomoc dla rodzin.

miernik:

- utworzenie bazy danych.

Cel szczegółowy nr 2: Wzmacnianie funkcji rodziny i budowania więzi rodzinnych.

Przedsięwzięcia:

- a) Tworzenie i realizowanie projektów i kampanii służących kształtowaniu pozytywnego wizerunku rodziny, umacnianiu więzi rodzinnych oraz podtrzymywaniu tradycji rodzinnych.

mierniki:

- liczba i rodzaj projektów,
- liczba kampanii,
- liczba beneficjentów.

- b) Prowadzenie działań mających na celu integrację międzypokoleniową.

mierniki:

- liczba i rodzaj prowadzonych działań,
- liczba beneficjentów.

Cel szczegółowy nr 3: Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcia:

- a) Dożywanie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach.

mierniki:

- liczba placówek, które dożywają dzieci i młodzież,

- liczba beneficjentów.
- b) Prowadzenie dla dzieci zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
mierniki:
  - liczba organizatorów,
  - liczba i rodzaj zajęć,
  - liczba beneficjentów.
- c) Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.
mierniki:
  - liczba organizatorów,
  - rodzaj wypoczynku,
  - liczba beneficjentów.
- d) Tworzenie, rozbudowa i modernizacja bazy sportowo - rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.
mierniki:
  - liczba rozbudowanych i zmodernizowanych obiektów,
  - liczba nowopowstałych obiektów sportowo - rekreacyjnych.
- e) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego i aktywnego stylu spędzania wolnego czasu poprzez wspieranie sportu i rekreacji oraz organizowanie imprez o tym charakterze.
mierniki:
  - liczba i rodzaj przedsięwzięć,
  - liczba beneficjentów.
- f) Organizowanie przedsięwzięć kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży.
mierniki:
  - liczba i rodzaj przedsięwzięć,
  - liczba beneficjentów.
- g) Zwiększanie dostępności do dóbr kultury, sportu i wypoczynku dla rodzin ubogich i wielodzietnych.
miernik:
  - liczba i rodzaj ulg, zniżek, promocji.

Cel operacyjny nr 4: Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej.

Przedsięwzięcia:

- a) Prowadzenie w rodzinie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych.
mierniki:
  - liczba interwencji pracowników pomocy społecznej,
  - liczba beneficjentów.
- b) Zapewnienie schronienia dla osób będących w kryzysie.
miernik:
  - liczba osób, którym zapewniono schronienie.
- c) Wspomaganie rodziny przeżywającej trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez przyznawanie pomocy w postaci: asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego.
mierniki:
  - liczba rodzin, którym przyznano pomoc asystenta rodziny,
  - liczba rodzin, którym przyznano pomoc w postaci placówki wsparcia dziennego,
  - liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego.
- d) Intensyfikacja działań asystentów rodzin poprzez prowadzenie systematycznej i bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
miernik:
  - liczba rodzin, z którymi zakończono pracę z uwagi na uzyskaną przez nich poprawę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- e) Rozwijanie różnorodnych form placówek wsparcia dziennego.
miernik:
  - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego.
- f) Organizowanie spotkań dla rodzin mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

mierniki:

- liczba spotkań,
  - liczba beneficjentów.
- g) Prowadzenie z rodziną mediacji i działań terapeutycznych.

mierniki:

- liczba prowadzonych działań terapeutycznych,
- liczba beneficjentów uczestniczących w działaniach terapeutycznych,
- liczba prowadzonych mediacji,
- liczba beneficjentów uczestnicząca w mediacjach.

h) Realizowanie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy i uzależnienia skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców.

mierniki:

- liczba i rodzaj programów,
- liczba beneficjentów.

Cel szczegółowy nr 5: Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Przedsięwzięcia:

a) Organizowanie szkoleń i konferencji z zakresu udzielania wsparcia dla przedstawicieli instytucji pomagających dziecku i rodzinie mających na celu doskonalenie umiejętności profesjonalnego i wieloaspektowego wspierania rodzin.

mierniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji,
  - liczba beneficjentów uczestniczących w zorganizowanych szkoleniach, konferencjach.
- b) Umożliwienie kadrom realizującym zadania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

mierniki:

- liczba szkoleń i konferencji, w których uczestniczyli pracownicy,
  - liczba pracowników, którzy uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach.
- c) Doskonalenie i rozwijanie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji i organizacji pomagającymi dziecku i rodzinie.

miernik:

- liczba i rodzaj działań podjętych wspólnie z przedstawicielami innych instytucji, organizacji.

VIII. Oczekiwane efekty programu:

- 1) budowanie prawidłowych wzorców rodziny,
- 2) zwiększenie liczby dofinansowywanych miejsc w dziennej formie opieki nad dzieckiem do lat 3,
- 3) zwiększenie liczby i rodzaju ulg, zniżek i promocji w dostępie do dóbr kultury, sportu i wypoczynku,
- 4) zwiększenie dostępności i poszerzenie oferty dla rodzin, potrzebujących pomocy i wsparcia,
- 5) zwiększenie liczby rodzin, które w wyniku otrzymanej pomocy przezwyciężą swoją trudną sytuację życiową.

IX. Monitoring programu:

Na monitoring programu składać się będą następujące działania:

- 1) coroczne gromadzenie danych statystycznych i informacji dotyczących realizacji programu,
- 2) analizowanie zebranych danych i informacji,
- 3) ocena stopnia wykonania założonych do realizacji celów i przedsięwzięć,
- 4) planowanie ewentualnych zmian w programie oraz wdrażanie zmodyfikowanych działań,
- 5) sporządzenie raportu z całości realizacji programu.

X. Postanowienia końcowe:

Nadzór nad realizacją i wykonaniem programu będzie sprawował Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach oraz Dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Miejski Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2019- 2021 i stanowi kontynuację Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla miasta Gliwice na lata 2016 – 2018 przyjętego uchwałą nr XII/302/2015 Rady Miasta Gliwice z dnia 17 grudnia 2015 r.

Niniejszy program, uwzględniając potrzeby gminy związane z wspieraniem rodziny, określa zakres niezbędnych zadań i wyznacza kierunki działań zmierzające do stworzenia spójnego i kompleksowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Zastępca Prezydenta Miasta

Krzysztof Jozala

22. 10. 2018

p.o. Naczelnik Wydziału
Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Paszta